

MAGYAR KÜRIR.

Nr. 10.

Indult Bétsből, Kedden, Februárius' 3-dikán, 1829.

B é t s.

Megértvén a' Felsőes Tsászárné, hogy Setschán Tsehországi mezővárosnak a' mult esztendei nagy égés veszedelme által megnyomrodott lakosai igen nehezen tudják állapotjokat helyre hozni: azoknak felsegélésekre 800 forintot méltóztatott ajándékuil küldeni.

Ő Tsász. és Apostoli Kir. Felsőes méltóztatott Msgos Nagy Aitai Cserey Mihály Udvari és Erdélyi Thesaurarius Urat 45 esztendő alatt bízonyított buzgó hivesége és igen hasznos szolgálata által nyert Érdemeinek tekintetéből egész fizetésével, és még 500 for. potalékkal, önnön alázatos kérésére, kegyelmesen nyúgodalomra botosítani.

A' Ts. és Kir. egyesült Felső. Udvari Kamara, Msgos Nagy Aitai Ifjabb Cserey Farkas Urat, eddig a' tisztelt Fő-Udvari Hivatalnál tiszteletből való Concipistát, dítséretesen folytatott szolgálata és jeles tehetségeire nézve méltóztatott az Erdélyi Felső. Thesaurariátus mellé valóságos Secretariusnak kinevezni.

Nálunk Febr. első napján folyvást havazott. Tegnap dél előtt pedig kitisztulván az idő délig sütött a' nap, de a' mellett tsípös hideg szél fujt; dél után megfordult az idő és estig ismét hó esett. A' paraszt gazdák tapasztalása ebből a' Gyertyaszentelő napi verőfényből késő

tavaszt 's még negyven napig tartó telet szokott jövendölni.

O r o s z O r s z á g.

Sz. Pétervára, Jan. 15-kén. Orosz Uj Esztendő napján (Jan. 15-kán) a' Tsászári Téli-Palotában nagy Udvarlás volt. — Generális Depreradovits a' Sz. Wladimir Rendjének nagy keresztés Vitézzévé neveztetett; Nestorovsky, Osten-Sacken, Gullenschmidt és Bergman Generálisok a' Sz. Anna Rendjének első rangú nagy Keresztés Vitézzeivé tétettek. —

A' mult esztendőben, a' mint tudva van, Orosz Ország 18 milliom forintot költsönözött Hope és társai Bankir Háztól Amsterdámban. A' minapában elkezdtek némelly Frantzia és Német Ujságlevelek hirlelni, hogy most újabban 100 milliomot akar Orosz Ország költsön kérni. A' Sz. Pétervári Journal Jan. 15-kéről ezen hírt üres költeménynek nevezi, 's így szöll: „Bizonyos rossz akaró Ujságlevelek, a' kiknek nagy kedvek telik benne, ha Orosz Országra mindenféle kárvallásokat reákölthetnek, mintha azokat a' mostani háborúban szenvedte volna, nem elégesznek meg a' hamis Hadi veszteségeknek kigondolásával; hanem kiterjeszkednek Finántziánkra is, és azt igen kedvetlen színben festik le, 's a' minap több ízben elkezdék

hírleni, hogy Orosz Ország Párisban 100 milliomot akarna költsön felvenni; sőt annyira vetemedtek, hogy még az Ageneket is, a' kikre ez a' dolog bízva volna, megnevezték. — Ezen egyáltalában hamis és üres hírnek kéntelenek vagyunk ellene mondani. Orosz Országának sem szüksége sem tzelja nintsen új Költsönvételhez folyamodni.“

Odessa, Jan. 10-kén. „A' Nagy Urról némelly Ujságlevelekben az a' tudósítás tételett, hogy Residentiáját elhagyta és a' Tábornak vezérlését személyesen által veszi. A' dologban tsak ennyi igaz van, hogy a' Szultán a' Fő város legvégső szélén lévő Kaszárnyába kiment; és lakását ott vette. Azt állítják, hogy a' Nagy Ur erős seregeket küldött ki Várnának vissza foglalására, Bulgariának megszabadítására 's a' t. Még is azomban a' mi Elő örjeink Paradynál és Basardsiknál nem látnak egyebet kitsiny Török tsapatoknál, mellyek a' miéinknek közelítésére legottan vissza vonúlnak.“

A' hideg Orosz Ország belsejében 25° — 30°, és a' mostani tél egy a' legkeményebbek között. Igen gyakran látszanak, a' mint az a' kemény tél idején közönséges, Éjszaki fények és egyes Villámok. — Moskauban a' Theatrumot és egyéb közönséges Játékszíntnem szabad megnyitni, ha délutáni 4 órakor a' hideg 16° Reaumur szerént.

Tiflis, Dec. 24-kén. A' Török határszéleken, utolsó tudósításunk óta (M. K. 5. l. 58.) semmi nevezetes dolog nem történt. A' Kaukazusi ragadozó népek, fegyvereinknek diadalmai által megrettentelven, tsendesen viselik magokat, és erántunk a' legnagyobb szívességet mutatnak. Emanuel Generális a' Kaukazusi Határszélen újabb győzedelmeket vett a' Hegyi Nemzetségeken.

Tauris, Dec. 8 kán. A' Várna meg-

vételének és a' Tsászár haza menetelének híret Dec. 6-kán közlötte az Orosz Követ egy audentzián a' Persa Hertzeggel Abbas-Mirzával, a' ki azt eleven részvétellel vette. Dec. 7-kén az Orosz Követ és minden itt lévő Orosz jobbagyok (többnyire Örmények) megjelentek az itt lévő Örmény templomban, a' hol az Orosz fegyver által nyert fényes győzedelmekért harangszó alatt (a' mi hallatlan a' Muhamedanus Országokban) Háláadó Imádság tartatott. Estve, a' Keleti népek előtt különös nagy kedvességben álló, Tüzi játékok adattak. Dec. 8-kán ebédre hívatta Abbas-Mirza a' Begler-Bég által az Orosz Követet a' maga Palotájába, és megvendégelte. A' Vendégség estve 6 órakor kezdődöt, mellynek végével pompás tűzijátékok és más Keleti Néző Játékok tartattak.

Nagy Britannia.

London, Jan. 22-kén. Úgy látszik, hogy Vice Királynak Irlandiába Hertzeg Northumberland fog küldettetni. — A' Canning idejebéli Ministerek és Főméltóságú személyek között, most már senki sints hivatalban. Huskisson Ur, Lord Dudley, Lord Palmerston, és Grant Ur a' Kabinétból kiléptek. Clarence Hertzeg a' Nagy-Admirálsi Hivatalt letette. Egyedül Marquis Anglesea volt még hivatalban az akkoriak között. Ő is visszahívattatott. Innen alkalmatosságot vévén a' Times és a' többi liberalis Ujságlevelek; Hertzeg Wellingtonra reá fogják, hogy a' szabad gondolkozású férjfiakat maga körül nem szenvedheti, és őket a' hivatalokból lassan lassan kilépteti. A' Courier erre így felel: „Azt vetik szemére Hertzeg Wellingtonnak, hogy minden liberalis gondolkozású személyeket eltávoztatott a' Ministeriumból. Itt mi

Legelsőben is azt szeretnénk, ha egy, a mostaninál jobb, Definitioja volna annak, mit értenek tulajdonképpen a liberalis gondolkozás alatt. Mert most megfoghatatlan széles értelme van azón szónak; minden, a' ki Whig, tartozik liberalis lenni, tsak azért mert ő Whig; a' ki Tory, nem liberalis, mert ő Tory; a' ki Püspök, nem liberalis, mert ő egyik feje a' Protestans Egyháznak. A' ki a' meglévő Rendeléseket és Intézeteket megtámadja, az mind liberalis; valaki pedig azoknak fennmaradásán iparkodik, egy se liberalis. A' legnagyobb 's legtökéletesebb bizonyosága a' liberalitásnak abban áll, hogy az ellenkező Féltselkedeteit és indító okait a' legilliberalisabb módon vegye és magyarázza. Azomban, ez a' szemrehányás valóban tsudálatos. A' Hertzeg nem hogy kívánta volna a' megholt első Ministernek hajdani segédjeit a' Kabinétból kiszorítani; sőt inkább kérte őket, hogy hivataljokban maradjanak meg. Nem tzeünk hosszas magyarázgatásokba ereszkedni; de bátran merjük kérdeni: hát nem önként, 's nem magától resignált-e Huskisson Ur? a' nélkül, hogy az a' Hertzegnek gondolatjában is lett volna. Követték példáját mások is, az ő közelebbi barátjai, de — hasonló szabadakaratjokból; a' Hertzeg nem hogy okot adott volna arra nekik, hanem inkább örömet látta volna, ha azt a' lépést nem tették volna. Szükségtelen, kit kit névszerént említeni; de az bizonyos, hogy a' megholt első Ministernek mindenik segédje önként és szabad akaratjából lépett ki. — A' mi a' Marquis Anglese a' vissza hívattatását illeti, arra azt jegyezzük meg, hogy annak emlegetése a' Parlamentbe való, mert tsak ott lehet a' dologban kielégítő feleletet adni.“

Az idei Parlamentben alkalmasint igen heves vitatások fognak előfordúlni.

Minden nevezetes Parlamenti Oratorok készülnek megjelenni. Az Emancipatio Baráti készítik mindenfelől az Esedezőleveleket; másfelől az Orangisták hasonlóan nagy munkásságban vannak, hogy az Emancipatio ellen beadandó Esedezőlevelekben minél számosabb Aláírást szerezzenek. — A' Ministerium, levéllel megkereste a' pártján lévöket, hogy a' Gyűlésre jókor és mindnyájan feljöjjenek.

Dublinban Jan. elsőbb napjain sok közönséges Gyűlések tartattak, a' melyekben meghatározlatott, hogy Marquis Angleseának a' Gyűlés nevében köszönet mondassék eddig való igazgatásáért, és sajnálkozás mostani elmenetelén. De volt olyan gyűlés is, mellynek tagjai egészen ellenkező módon gondolkoztak. Nevezetesen a' Kalmár-tzéh (Gilde) hosszas tanakodás után, a' Dublini Lord Mayornak köszönet mondást határozott, mivel reá nem állott azoknak kívánságára, kik tőle népgyűlést kértek.

Portugallia.

Lisbona. Az Udvari Ujság Jan. 6-kán egy Végzést hirdetett ki, mellynek ereje szerént sok Katona Tisztek, kik 1820-ban az akkori Királyhoz VI Jánoshoz mutatott ragaszkodásokért hivatalokat elvesztették, elébbi helyeikre visszatétetnek. Ezek mind olyanok, kik a' Tras-os-montes Megyei Ellentállásnak (t. i. 1820-ban a' Cortesek ellen) tagjai és részesi valának. — A' Queluzi Palotában Jan. 6-kán pompás udvarlás tartatott.

Frantzia Ország.

Páris, Jan. 25-kán Hertzeg Poignac (Frantzia Követ a' Londoni Ud-

varnál) tegnap estve megérkezett Londonból. A' Hertzeg (a' ki a' minapában már egyszer volt itthon) sebes Kurír által hívatott haza, és Jan. 20-kán már várták a' Tuileriában. Haza hívatásának okául a' Messenger (félíg hivatalos Ujság) azt adja, hogy valami fontos Alkudozást fog elvégezni, melly Londonban kezdődött és Görög-Országot illeti. (A' Courrier és Constitutionnel ellenben Minister Változást gyanítanak)

A' Sz. Diene templomában, XVI Lajosért és Mária Antoniaért Jan. 21-kén tartatott gyászos Isteni tiszteleten a' Dauphin, az Orleani Hertzeg, a' Korona Hertzegné és Orlean Hertzeg kisaszszony jelen voltak. — Hertzeg Luxembourg a' Test-örző Sereg Kapitánya Jan. 19-kén a' Királlyal vadászaton lévén, olyan szerentsétlenül járt, hogy a' Puskája szélyes szakadván a' balkezet erősen megsértette, 's a' hüvelyk üjját el kellett vágni. — Egy Kir. Rendelés Dec. 24-kéről, a' Frantzia Akadémia rendes tagjainak számát 40-re (eddig 50 volt) határozza, a' szabad Akadémikusoknak számát 10-re szabja, és az Intézetnek évenként járó 98,000 Frankot ezen túl is meg hagyja — Jubelin Ur Guyanai, és Brou Ur Senegali Kormányozokká tétettek.

Toulon, Jan. 15 kén. „Egy Brigg (le Curieux nevű), melly Navarinból a' honnan Dec. 27-kén indult, jött, Leveleket hozott magával az Országlószékhez, mellyeket abban a' pillanatban küldtek Párisba. — A' Galathea nevű Fregát is, melly azokat a' szállító hajókat kísérte, mellyek a' Moreából vissza jövő katonaságot-hozzák vala, megjött és a' Riktöben vasmatkán áll. A' Hajón lévő Tengeri tisztek közzül egy, így ír: „Galathea Fregát. Jan. 14-kén 1829. „En szivemből óhajtam szép Hazám part-

,jait újra meglátni, és örülök Frantzia „Országba való vissza jöveletemen. Mi „kor én a' mult December elején Tou „lonból Moreába mentem, nem gon „doltam, hogy tsak ilyen kevés ideig „fogok Görög Országba mulatni; és hosz „szasnak is kellett volna lenni a' mi ott „maradásunknak; de tsak hamar mi után „nunk megérkezék Mórcába a' Hadi Mi „nister Adjutánsa igen sürgető Parantsolatokat hozván magával a' katonaság ha „za jövelele eránt. A' mi hajónk egy „szerre felvett 300 embert a' 46-ik gya „log regementből, a' Scipio Linea ha „jó, és Amphitrite Fregát hasonlóan „megrakattattak katonákkal a' 29-ik és „35-ik gyalog Regementekből, mint szin „tén egy tsoport Szállító Hajó is meg „terhelteték katonasággal. E'képpen meg „rakodva Dec. 29-kén kiindultunk a' Na „varini Rikötöböl és Jan. 7 kén a' Sici „liai partokhoz érkezénk: a' hol egy „erős szél a' mi hajónkat a' többtől kü „lön szakasztotta, mi sebesen előre eve „zénk; de a' többi hajók is még ma hi „hetően megérkeznek. — Mikor mi el „jöttünk Navarinból, a' Görögök birto „kába jutottak a' Mórcái Váraknak, és „még egynehány ezer embert várnak, „a' kik a' Frantzia Seregeknek teljes ha „za takarodása előtt ugyan azon várak „hoz megérkeznek.“ — Az Egle Korvét ma evezett el Navarinba, a' hová számos Szállító hajókat késér, mellyek a' katonaságnak második Osztályát fogják Mórcából haza hozni. — Az Emulation nevű kis Hajó, egy más Briggel együtt, egy éppen most vett sürgető parantsolatnak következésében, nem tudjuk hová, elvitorláztak.

Török Ország.

Konstántzinápoly Jan. 10-kén. Ezen fő város lakosai egy idő óta minden fi-

gyelmeket egyedül a' hadi történetekre függesztették, 's kiki úgy vélekedett, hogy a' felettébb való hadi készülétekből nem lehetne egyebet várni, mint azt, hogy rövid időn a' háború ismét elkezdődik 's minden erőlködéssel folytatódik. Egynehány nap óta mindazáltal némely környülállások adván elő magokat, más gondolatra hozták a' lakosok nagy részét. A' mult Dec. 30 dikán t. i. egy Orosz hajó jelent meg a' Bosporus torkolata előtt, melly Szebasztópolisból jött 's békességes zászlót függesztvén ki, 's bizonyos tekintetben alkudozó beszédbe kívánt a' Portával ereszkedni. Tsak hamar az a' hír terjedett el, hogy a' hajó ide jöttének tzélja a' hadi foglyoknak mind a' két részről leendő kitserelését illetné, sőt hogy a' békesség helyre állására nézve tartandó Conferentziák eránt is szó lett volna. — Harmad napra ezután egy Anglus Kurír is érkezett ide Londonból, (a' már több rendbeli bízatos Követségeiről itt esmeretes Jaubert Amadé Ur) egymás Frantzia Kabinét Kurírral együtt. Ezeknek megjelenések óta, nagy reménység táplál sokakat, hogy mind Orosz és Török Ország között eligazíthatnak talám a' nehézségek és kérdések, melyek a' háborúra okot adtak, mind pedig Görög Ország jövőendő szabad állapotja elválík, 's így a' Porta Angliával és Frantzia Országgal ismét helyre állítja elébbeni jó egyetértését.

Egyébaránt, minthogy a' Török seregeknek nagyobb része, szintúgy mint az Oroszok is téli kvártélyokra széllyel eszlottak; a' hadi munkálódásokról mostanában, míg az idő ki nem nyílik, szó sem lehet. — Most a' háború tsak egy helyen folytatódik, úgymint Görög Országnek Livádiai, Böótiái és Akarnániai kerületeiben, a' hol Ipsilanti Demeter egynehány ezer emberből álló Görög hadi néppel a' Szalónai öböltől

kezdve egész a' Zeituni öbölíg (Thessaliában) tsaknem minden ellentállás nélkül fel 's alá jár és a' Görög Mész Ujság szerént, már több megerősített Helyeket elfoglalt.

A' Hellespontusi Török hajós sereg Vezére Tahir Basa, kimutatván azon való neheztelését, hogy a' Szultán nem őtet nevezte ki Kapitán Basának, holott szolgálatjának idejéhez képest ez a' rang őtet illette volna; Drinápolyba számkivettetett. Helyébe Patrona Beg a' Vice Admíráll lett Vezérré.

H o l l a n d i a.

Panasz tevődven a' Státus Tanatsnál egy Pap ellen, a' ki egy a' Sz. Sákramentom vétele nélkül meg halálozott Aszszonyt nem akart a' Kahólíka Egyház szertartása szerént megáldani és szentelt földbe temettetni az Országlószék a' következő Itéletet mondta: a' Papokat nem lehet kényszeríteni, hogy Papi functionjikat azoknál, kiket azokra méltatlanoknak ítélnék elvégezzék; de más felől a' Papoknak mints jussok a' Temetőkben tetszések szerént osztogatni a' helyeket, mivel azok a' Kösségek tulajdonai.

Éjszaki Ámérika.

Az Egyesültt-Státusoknak jövedelme 1828-ban: 25,940,511 Dollár (tallér) volt; Maradék a' feljebbi esztendőkről: 5,861,972; öszveséggel a' Kintstár gazdagsága: 30,802,483 Dollár. — A' költségek tésznek: 25,657,511 Doll. E' szerént Maradékpénz a' folyó 1829-re általmegy: 3,124,972 Doll.

Kentuckyban van egy földalatti-barlang, mellynek sokfelé ágazó és meszszenyülő üregei egy felől az Ohio meredek partjainál más felől a' kék Hegyeknél végeződnek. Ezen barlang a' benne találtató nagy sokaságú Mammothson-

tokról, Mammoth-barlangjának neveztetik, és ritka ember bátorodik annak belsejébe meszsze bémenni. A' minap mégis két Amérikiak reá vetettek fejeket, és fáklyát's egynehány napra való eleséget vévén magokhoz a' barlangba útnak indultak. Az egyik, Dunn Ur a' fáklyát vitte, a' másik Wickford Ur a' kenyeres kosarat. A' barlangban sok helyeken méjj kút-forma mélységek találtak, mellyekből a' mélység fenekéről sós víz buzog ki, — másutt ismét szűk lyukak, mellyeken keresztül — csak négy kéz-láb mászva — lehet menni. Egy ilyen szűk helyen elejtette Dunn Ur a' fáklyát's el aludt. Wickford Ur ekkor tűz-szerszámot akart elővenni, hogy azt újra meggyujthassák, de a' setétben a' lépést eltevesztvén, Uram Isten segíts! kiáltással a' mélységbe zuhant le. Rémitően hangzott Dunn Ur fülébe a' lefelé hempergésnek hangja az üregből. Híjjában kiáltozott, senki sem felelt. Itt a' setétben, hasonló kúttól körülvéve, minden kilátás és reménység nélkül a' megszabadulhatáshoz, magánosan maradván, — botorkázott Dunn Ur, és sokszor meg meg állotta a' mélységek szélén azzal a' gondolattal, hogy bele ugorják; hanem, egyszer meglát meszsze gyengén tsillámlani valami világosságot, melly reménységet élesztvén benne arra felé törekedett és egy Nyiláson által megpillantotta a' tsillagos eget és a' hajnal hasadást. Kijövé a' legközelebbi faluban el beszélt a' történetet az Elöljáróságnak, sok keresés után megtalálták a' szerentsétlen Wickfordot egészen öszve zúzva. — A' Jury, Dunn Urat minden gyanú alól felmentette.

Magyar és Erdély Ország.

A' Pesten munkálódó országos nagy Deputáció Jan. 26-dikán az Egyházi dol-

gokat is béfejezte, és 27-dikben, Ö Ts. K. Fő Hertzegségének a' Nádor-Ispánnak előlülése alatt, a' Törvényes tárgyak elintézéséhez fogott.

Esztergomból írják: hogy Ö Eminentiaja a' Kardinális és Primás Hg. oda érkezvén, Jan. 11-dikén tellyes Kardinális öltözethen az Érseki székes templomban pontificált; igen gyönyörű muzsika emelte ez innepi pompát, mellyet Seidler muzsika-kar-Igazgató szerzett, és mellynek leírt mását Gróf Neroni Ö Szentsege' számára Romába elvitte. A' tellyes előadásra néhány Pesti Énekesek, és Muzsikusok is vitettek oda. A' Mise végével Ö Eminentiaja apostoli áldást ada, és az ebédnél 70 személyt megvendégele.

Ezen estve, a' város fényesen ki volt világosítva, és sokféle jeles felírásokkal, általlatszó versekkel díszesítve. — Hasonlóképpen a' Nagy-Papnak ezen fényes megtiszteltetésére sok örvendező Versek magyar és deák nyelven jöttek-ki nyomtatásban, mellyek a' tiszteletnek, és tiszta öröm-érzésnek mind annyi tolmátsai. Az oda való K. Gymnasium nevében TT. Balás Professor Úr szép képekkel tellyes deák Ódát; Beimel Jó'sef Úr igen tsinos nyomtatású magyar hatláb-mértékes Versezetet, és egy deák Ódát nyujta-bé, mellyeknek szerzője ama nagy szorgalmú, szép tollú, és lelkes magyar érzésű Szeder Fábián, az Uránia' Szerkeztetője; ezen Versek mind a' Nagy Pap' méltóságának, mind a' Szerző nevének, mind a' Kiadó' tsinos készületű Intézetének megfelelnek; így T. Rummy Károly Úr az Esztergomi Presbyterium' nevében rövid, de jó ízléssel készült deák Elegiával tisztelkedett. Említést érdemelnek még Mariay Albert Sándor Posonyi Törvénytanulónak, és Lavotta Antalnak Versei. Végre örömmel említjük a' Nemzeti Színjászó Társaságnak szép

Magyar Ódáját is, mellyből, valamint más tudósításból is értjük, hogy egy, 12 személyből álló szín-játszó Társaság, Fülöp János Úr' igazgatása alatt, hazánk némelly városaiban megjelent, 's nevezetesen ezen öröm-innepen Esztergomban is szép igyekezettel játszott, a' minnek tárgya Ő Eminentijának dicsőítése volt; Ő Eminentija is hozzája méltó fényes ajándékkal örvendeztette meg a' Társaságot.

Árapatakán Erdélyben Januárius 8-án.

Azolta hogy, az Életvizinek híre elkezdett terülni, nemcsak honniaink, hanem a' Külföldiek is falka sokasággal jelennek meg ezen áldott víznek forrásánál, mellybe a' Teremtő maga mennyei balzsamát láthatóképpen tsepegtette belé. Tsudatévő ereit már több olly példák igazolják, mellyeket a' legtudósabb Külföldiek Szent hálával vallanak, hogy t. i. a' kiknél a' fejfolyást semmi féle Patikai szerekkel elmosni, és az Anyaméhet fajzásba hozni nem lehetett, — mind azok itten az életvizével való élés által méhekszeplőitől megtisztultanak, és azután egészséges gyermekeket hoztak a' világra, — még olyanok is, kik 20, sőt több esztendőök óta sínlettek a' magtalanságnak érzelmei miatt.

Jertek — jertek azért Világpolgári, és Polgárnéi! — kik magzataitoknak még nem örülhettek — ide, az Árapataki Életvizének forrásához, — megvigasztal a' Teremtő titeket is itt; — — hol Hazánk egyik békés Fő Oszlopjának munkássága, az idén is olly forrást fakaszt fel, melly feredői hasznaira nézve minden más honnyi feredővizekkel felér!!

De nem tsak ezen tsudálatos erejű vizek, hanem más ritkaságai is a' természetnek nógatva integetik ide a' világtudós Férjfiat, minthogy elébbi feljelentésem olta, a' Retkesi tsiga, és Csókási

Elefánttestek valóságos kövéváltt darabokban találtattak meg.

Ti, — kiket a' Természet nálamnál magasabb fejtegető értelemmel, és lobogóbb észlánggal áldott meg, — jertek, ne hagyjátok a' mult Századok szennyibe többé eltemetve heverni a' Természetnek illy tsudamáveit! — — hogyha még hijjával lennétek, itt gondolom meglelitek a' régolta keresett Honn arkátis, mellyen tudományos fejtegetéseitekkel elébb hatolhattok!!

Részemről még most is tsak az Ekeszarva körül tehető hasznos fedezésekben határozom meg magamat, hogyha a' Mindenható énnékem még több Évi megtapasztaláson gyökerező tökéletes meggyőződést nyújt a' felől, a' mit az idén próbáltattam, legelebb meg: t. i. mi módon lehessen a' lábán álló gabonából az Üszögöt elillantatni? — — első próbatételem olly szerentsés vala, hogy ha a' következők is úgy ütnek ki, azontúl egész minőségében közönségessé tenni el nem mulasztom gazdasági leleményemet. Addig is meg kérni bátorkodom a' két Magyar hazának Szántóvető gazdáit, hogy ha ezen üszögös ostor ellen valamelly hasonló jó következésű találmánynak örülnének, méltóztassanak azt velem közölni, hogy majd mikor az enyimnek leírását ki fogom adni, annak alkalmával egyszermind a' másokét is ragasztassam oda. — — Ha másképp nem lehet, bár az Ekeszarva körül szolgáljunk édes Hazánkunk hasznos fedezésekkel, mellyekkel a' Teremtő véres verejtékű munkánk gyümöltshire nézve minket mások felett meg áld!!!

Tamási László.

J e l e n t é s.

1) A' Brasiliai Plántákról írott Fűvészi Munkának, melly Ő Fel-

ségének a' Tsászárnak egyenes parantso-
latjára adatik ki, 4 darabban, — min-
denik darab 4 Füzet — kijött az első
darabja a' következő tzím alatt:

Plantarum Brasiliae Icones
et Descriptiones hactenus in-
editae. Jussu et Auspiciis Fran-
cisci Primi Imperatoris et Re-
gis Augustissimi, Auctore Jo-
hanne Emanuele Pohl, Med.
Doct. etc. Tomus I-us Vindobo-
nae 1827.

Áll ezen darab 36 árkus Textusból,
egy Ajánló levéllel Ö Felségéhez a' Tsá-
szárhoz, az Előfizetők' név-sorával és
Előbeszéddel egyetemben, a' Straus
Nyomtató műhelyében a' legnagyobb
gonddal nyomtatva és 100 tábla Plánta-
rajzolatokkal ékesítve. Az árra:

a) Velin papírosra, nagy folio; nagy
szorgalmatossággal kifestett képekkel
(Pompás Kiadás, mellyből tsak 100 pél-
dány nyomtattatik) 120 for. peng. p.

b) Ugyantsak Velinre, de kis folio
és fekete rajzolatokkal - 24 f. p. p.

Előfizetni lehet a' Szerzőnél, a' Ts.
K. Brasiliai Museumban, János Út-
sza Oro 972, füzetenként, nevezetesen:

a' Pompá-Kiadásra (míg a' még meg-
lévő Nyomtatványok el nem fogynak)
minden füzetre 30 forintjával p. p.

a' másokra — a' fekete Rajzolatok
— Kiadásra füzetenként 6 f. p. p.

A' második darab elkészülésével,
mellyből az első Füzet már Sajtó alatt

van és Husvétra 1829 ki jő, az új vagy
elkészett Előfizető Urak Nevei külön tol-
dalékban ki fognak nyomtattatni.

2) Megnyittatik az Előfizetés a' követ-
kező tzímű munkára is:

„Reise in das Innere von Bra-
silien. Auf Allerhöchsten Befehl Sei-
ner Majestät Franz des Ersten, Kai-
sers von Oesterreich, unternommen
und verfasst von Dr J. E. Pohl.

Ez az Útazás, melly 1800 német
mértföldnyi hosszúságot foglal magában,
2 darabban íratik le, mellyből az első
még a' folyó esztendőben még fog jelen-
ni deák betűkkel Velinre nyomtatva 4-ed
rétben; mindenik darab négy nagy réz-
képekkel lesz felékesítve.

Az első darabnak árra nagy 4-ed
rétben, (mint Pompa-Kiadás), fekete és
kiszíneltt Képekkel, előfizetés útján
30 f. pengő p.

Ugyan azon darabnak, kis 4-ed rét-
ben tsek fekete rajzolatokkal, előfizeté-
si árra 30 f. p. p.

Béts. — A' Felsőség rendelése sze-
rént a' folyó Februárius hónapban min-
den féle nemű zsemlyéket és kenyereket,
nagyobbra tartoznak a' Kenyér-sütők sza-
kasztani és sütni, mint a' mult hónap-
ban, a' szerént a' mint mind a' zsem-
lyék mind a' kenyerek nehézsége lat sze-
rént meg van határozva. — A' marha-
hus fontja 8 ezüst vagy 20 Váltó kraj-
tzáron meghagyatott.

NB. A' Posták Vasárnap, i-ső Februáriusban, úgy a' mai napon is mind ki-
maradtak, hihetően a' nagy hó miatt.

A' mai Újsággal küldjük az Olvasó Könyvtárnak 5-dik árkusát.

Szerkeztető és Kiadó M á r t o n J ó ' s e f, Professor. (Untere Bäcker-Strasse Nro 742.)

Nyomtató Haykul Antal. (Obere Bäcker-Strasse Nro. 752.)